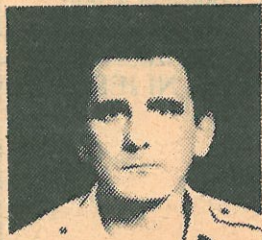

PIŠETA IN UREJUJETA:

Lojze Košorok
in Pavla GrudenKar po
domače...

Končno se je zgodilo! Zgodilo se je, da se je nekemu uprla slovenska ravnodušnost do naših zadev v Sydneyu. Človek, ki ni copata ampak moški. Ni čakal, da bi mu neko društvo dalo dovoljenje, ali pa celo neki odbornik, sam je prinesel odločitev kaj je treba storiti, ker ni ovca, ki čaka na pastirja kam jo bo pogal na pašo, da bi mu potem nekdo postrigel volno in rekel: glejte, to je moje delo.

Končno je nekoga do srčike zabolelo, da se v NSW tako malo sliši o Slovincih. Izruval je iz srca kar nas razdvaja in dal je prednost ljubezni do domovine. Sloga ga je priklicala v bratski objem. Srčna kultura ga je dvignila nad zastarele spore. Postal je svoboden človek. Krenil je v svojo smer. Z velikim spoštovanjem sem mu podala roko in v skupni ljubezni do domovine, mi je srce skočilo v grlo in nisem se sramovala solz ganotja, ki sem jih komaj zadržala, da mi niso spolzele iz oči. Ponos na našo skupno dediščino in potreba za kulturnim izživljanjem je dala poleta njegovi samozavesti in brez daljnega se je napotil na vladni oddelek za etnično televizijo, da se pozanima osebno za naše bodoče TV oddaje. Prijazno in navdušeno je bil sprejet in slišal tisto o čemur tukaj takorekoč "držim pridige" že skoraj dve leti: "Kako to, da se vi Slovenci nikjer v javnem življenju Sydneya skoraj ne pojavite, da ni slišati o slovenskemu imenu?"

Uradil je vse, kar se mu je zdelo potrebno in kot pošten Slovenec, ki ne zida lestvice sebi ampak vsem nam je segel po telefonu in začel zbirati zavedne Slovence, to je sinove in hčere naše rojstne domovine katerih ljubezen do nje ni okrnjena, da bi se določenega dne sestali v določenem uradu, da pregledamo tri slovenske dokumen-

tarne filme in določimo če so primeri za naše razmere.

Zbralo se nas je devet žena, dv moža in eden mladenič. Iz raznih krajev Slovenije, iz raznih društev v Sydney in zelo raznih političkih nazorov. Ni padla niti ena beseda o politiki. Skupno smo in vsak posebej smo ocenjevali filme in ocene napisali vsak na svoj formular.

Nihče ni imel reči ničesar proti. Le moja tenkočutnost mi je velevala, da sem postavila eno vprašanje in to bitno vprašanje. Bilo mi je neznansko milo v srcu, ko sem slišala blag odgovor: "Pavla, našo kulturo in naš napredek ljubim. Kar je pokazal ekran je stvarnost, ki je ni zanikati." Razšli smo se s srečnimi srci, bilo je podajanje rok in srčnih objemov. Dvanajst Slovencev, ki vsi enako ne gledajo na politične ideje, je prebolelo vojno in spoznalo da je domovina zdrava.

Ta sestanek oziroma vabilo vsem Slovincem, da pregledajo filme za naš bodoči etnični program na TV je bil objavljen na radio. Vprašam se le zakaj društvo "Triglav" ni poslalo svojega zastopnika, ni kaj se je zgodilo s Slovenskim TV odborom v Sydneyu? Njihova prva dolžnost bi morala biti, da se zanimajo za naše programe na ekranu. Za programe, ki jih država NSW sprejema po posredovanju Jugoslovenskega konzulata in za katere želi sodbo naše skupnosti. Dvanajst samozvanih apostolov ljubezni do domovine je prineslo odločitev "ZA".

A gospodu Koželju gre moja globoka hvaležnost za njegovo široko odprto srce in jasen razum. Z njegovim korakom smo duhovno storili velik korak naprej. Ni me sram priznati, da sem občutila globoko srečo v odkritosrčnem pogovoru s njim. Človek blage volje je.

Pavla Gruden

Ze v začetku ko sem prišla v Avstralijo, sem veliko razmišljala opazujoč matere, ki so nosile svoje otroke od hiše do hiše, da so potem lahko šle na delo. Nikoli ne bom pozabila ko sem se ob šestih zjutraj peljala na delo in vsakokrat videla isto sliko. Mati s tremi otroci. Enega je nesla, drugi v vozičku, tretji pa je korakal z njo držeč se njegove krila. Mislila sem si, ubogi otroci, a kaj šele uboga mati.

Od tega je že dvajset let a se še ni izboljšalo. Namesto da bi bili višji otroški dokladi kot so bili takrat - dva dolarja na otroka. In mati bi vzgajala svoje otroke sama.

Takrat je Avstralija potrebovala vse vrste dela-

vcev, od fizičnih, poklicnih in do fakultetnih izobražencev. Bogata država - a tako malo skrbi za dobrobit v bodočnosti Avstralije.

Danes nismo nič na boljšem. Nikdar nisem bila ljubiteljica televizije - razen dnevnih poročil, potem pa takoj ugasnem, razen če je na programu res kaj posebnega.

Ubistva, trdosrčnost, maščevalnost, pretep. To naj bila vzgoja naše mladine, ki ima že tako malo varstva - prepuščena je televiziji ali pa cesti.

Kar naprej slišim, da so zapori premajhni, da bi morali zidati večje. Mar bi skrbeli za otroke in gradili otroške vrtce, kjer naj bi dobili nego in rano vzgojo.

Kako naj se starši po naporu dnevnem delu ukvarjajo še z otroci? "Beži v stran nimam časa", to se vedno sliši. Kam drugam naj gre otrok kot k materi in očetu? Takih besed otrok ne bi smel nikdar slišati.

Kaj vse starši pretrpe, da bi mogli preživeti svoje otroke! Ob eni plači se tu normalno z družino živeti ne da. Otrok rabi veliko za šolo in vzgojo. Seveda, dobro so privatne šole ampak tudi drage. A kdo more biti porok, da bodo otroci v privatnih šolah boljši od revnih? Bolj ko so bogati bolj se ukvarjajo z otroci, kolikor vem po statistiki. Razlika je v temu, da so v revnih razmere iste, le da imajo reveži več otrok kot bogati. Ali ne škoda časa in

mesta, in da zadostuje če oče plača za univerzitetni študij pa če otrok polaga izpite ali ne? Na taki generaciji sloni Avstralija.

A da ne govorimo o številnih slučajih ko mati s petimi otroci mora na cesto, ker so ji prodali hišo ali stanovanje, kjer je z otroci živela. Ali ni to zgolj zločinstvo?

Pametnejše bi bilo misliti na otroke in njih vzgojo kot pa na zapore. Skrbeti za dojenčke, to bi bilo treba in njih vzgojo, a ne šele prevzgjati polnoletne v zaporih.

To naj bi bila bodočnost Avstralije?

Marija Košorok

Več otroških vrtcev - manj zaporov

Naši delavci Drama o
v tujini so Prešernovem
še odrinjeni življenju

O tem je razpravljala odbor zveznega zbora skupščine SFRJ za zunanjo politiko

BEOGRAD, 14. septembra (Tanjug) - Današnja seja odbora zveznega zbora skupščine SFRJ za zunanjo politiko je potekala v znamenju razprave o uresničevanju politike zaposlovanja in zaposlenosti naših delavcev v državi in tujini. Ob živahni izmenjavi mnenj so člani odbora v okviru pripravljavanja poročila o tej problematiki za prihodnje sejo zveznega zbora posebno pozornost posvetili temu, kako naj bi izboljšali položaj naših delavcev v tujini.

Kot se je pokazalo med razpravo, je položaj naših ljudi v tujini v nekaterih, še zlasti zahodnoevropskih državah daleč od tega, da bi lahko ocenili kot zadovoljivega. Pri tem so opozorili na več pojavov, zlasti v deželah EGS, značilnih za odnos do naših delavcev. Kot je bilo med razpravo večkrat slišati, je v teh državah še pogosto opaziti diskriminacijo med našimi in domačimi delavci oziroma delavci iz držav članic gospodarske skupnosti, vse močnejše pa postajajo težnje po asimilaciji naših delavcev, zlasti njihovih otrok, kratijo jim zaščito družine, ki je ostala v Jugoslaviji ali pa to vprašanje zanemarjajo, čeprav imajo delavci do tega pravico na temelju sklenjenega delovnega razmerja.

Delegati so še posebej pozornost obravnavali predlog programa za obisk naše parlamentarne delegacije v Alžiriji.

Delegacija skupščine SFRJ naj bi jeseni obiskala parlament te prijateljske in nevrščene države v okviru sodelovanja, ki obstaja med skupščinama obeh držav že od prvih dni ustanovitve alžirske skupščine.

Odbor je razpravljala še o vrsti drugih vprašanj, ki sodijo v njegovo pristojnost ter sprejel predlog zakona o ratifikaciji sporazuma, sklenjenega med vladama SFRJ in LR Poljske o vzajemnem in enakopravnem priznavanju šolskih spričeval in visokošolskih diplom, ter predlog zakona o ratifikaciji sporazuma vlade SFRJ in vlade Švedske o vzajemni zaščiti investicij.

Iz 15 držav
na Bled

Seminarja, ki ga prireja komisija »Šport in prosti čas« mednarodnega sveta za šport in telesno vzgojo (ICSPE) v okviru UNESCO na Bledu, se udeležujejo strokovnjaki iz 15 držav. Tema je vzgoja in izobraževanje kadrov za športno rekreacijo.

Nebenega veselja nimam s pobožnimi ljudmi. Ker nimajo energije, da bi pripadali naravi, mislijo, da pripadajo Bogu. To so tisti, ki mislijo, da stojijo v večnem, ker nimajo poguma za sedenje. To so tisti, ki niso z ljudmi in si domišljajo, da so prvi Bogu. To so tisti, ki mislijo, da ljubijo Boga da ljubijo Boga, ker enostavno nikogar ne ljubijo.

Charles Peguy

Prometni
sistem do
leta 2000

Slovenski projekt bo sofinanciral tudi program OZN za razvoj

KOPER, 11. septembra - Za izdelavo družbeno-ekonomsko sprejemljivega predloga razvoja transportnega sistema SR Slovenije skupaj s predlogom sprememb in modernizacije v transportni tehnologiji bodo morali republiška skupnost za ceste, železniško gospodarstvo Ljubljana, gospodarska zbornica, Raziskovalna skupnost Slovenije, Luka Koper in izvršni svet skupščine SRS po dogovoru, ki ga je na včerajšnji seji obravnaval izvršni odbor splošnega združenja prometa in zvez, zagotoviti nekaj manj kot 61,5 milijona dinarjev. Za izdelavo projekta, s katerim naj bi se optimalno zadovoljile potrebe družbe in gospodarstva SR Slovenije v razvoju prometa do leta 2000 pa bo, oziroma je že, določeno vsoto (13 milijonov dinarjev) zagotovil UNDP - program Združenih narodov za razvoj.

D. G.

Nekateri vodo tudi
pijejo

Prišel je nekdo na obisk in rekel, da je žejen. Prinesli so mu vodo, pa se je namrdnil: »Rekel sem, da sem žejen, ne umazan!«

Kljub temu nekateri vodo tudi pijejo. Tako se je tudi začelo. Nedvomno je bila prva raba vode teštev žeje. Človek potrebuje na dan okoli dva litra vode, da nadomesti njeno izgubo pri dihanju in potenju. Dobi jo deloma s hrano, deloma s pijačo. Dokler so se ljudje potikali iz kraja v kraj, so si morali vodo vedno znova poiskati. Stalna ali stalnejša naselitev pa je zahtevala tudi stalnost vode. To je eden od vzrokov, da so bile prve naselbine ob tekoči vodi. Za preskrbo z vodo so bili primerni tudi izviri. Kasneje so se bili ljudje prisiljeni naseljevati tudi v deželah, kjer ni bilo dosti vode. Kopalni so vodnjake, da so prišli do nje. Dokazano je, da so vodnjaki obstajali že okrog leta 3000 pred n. š. In to niso bili plitvi vodnjaki, ampak globoki več deset metrov. Kitajci pa so poznali že v najstarejših časih tudi 500 m globoke vodnjake. Kultura je sčasoma naložila preskrbi z vodo še večje zahteve. Mimo vode za pitje in kuho se je znatno povečala poraba vode za osebno snago (umivanje, kopaње, pranje, pomivanje).

Ob izidu dramskega dela dr. Bratka Krefta »V ječi življenja«

Mariborska založba Obzorja, ki že vrsto let načrtno izdaja dramsko literaturo slovenskih avtorjev, je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila dramsko delo dr. Bratka Krefta »V ječi življenja«, ki mu je pisec dal podnaslov »Neblaga igra iz zadnjih dni pesnikovega življenja«. Drami, ki se ukvarja z osebnostjo Franceta Prešerna, je Kreft dodal obsežno študijo o življenju in delu našega največjega pesnika ter o ljudeh njegovega časa in kroga.

Avtor je na razgovoru z novinarji povedal, da se ukvarja s Prešernom in njegovim delom že od leta 1947 ko mu je bilo zaupano, da napiše scenarij za film o našem pesniku. Ker potem iz različnih vzrokov ni prišlo do realizacije tega projekta, je Kreft scenarij predelal v dramo, ki je deloma služila za osnovo temu novemu besedilu.

Kreftu se zdi posebno pomembna ustrezna karakterizacija Prešerna kot pesnika in človeka, pri čemer meni, da predstavljajo pesnikova ljubezenska doživetja enega od osrednjih konfliktov njegove osebnosti, žal pa Prešerna prav s tega vidika večkrat napačno prikazujejo. »Prešeren je bil eden tipičnih romantičnih ljubzenskih brodolomcev«, je povedal Bratko Kreft in dodal: »Ni bil Don Juan, marveč Don Kihot na tem področju«. V drami in v spremni študiji je zato skušal na novo osvetliti pesnikovo erotično življenje.

Spremno besedo k drami je avtor - po lastnih besedah - napisal predvsem zategadelj, da bi tudi teoretično podprl nekatere nove poglede na Prešerna in njegovo življenje, ki jih je moč zaznati v dramskem besedilu, in da bi obenem dokazal, da si ni takorekoč ničesar izmislil. »Skušal sem ustvariti čimbolj realistično, konkretno figuro Prešerna kot človeka in pesnika,« je poudaril. Prešern ni velik le zaradi svoje poezije, ampak tudi po svojem trpljenju.

Bratko Kreft je ob vsem tem opozoril tudi na dosedanje neustrezno obravnavanje nekaterih osebnosti iz Prešernovega kroga, zlasti na nezadostno osvetljeno vlogo Andreja Smoleta in na pretirano poudarjanje pomena Matije Čopa za Prešernov pesniški razvoj. Prav te teze so ob koncu tiskovne konference spodbudile živahno diskusijo.

Herbert Vere Evatt

Prenos sa Str. 5

Menzis sa svojim pristalicama nastojao je da diskredituje Dr. Evatta, koji nikada nije bio komunist, niti je propovedao markizam, već se borio za pravdu i demokratiju. Za pravo da svaka politička partija i pojedinac imaju podjednake šanse da ispoljavaju i šire svoje ideje.

Dr Evatt je bio zaštitnik potlačenih i obespravljenih Aboridani i Maori cenili su ga kao svog oca.

Dr Evatt je bio u vreme crnih dana Australije lučnoša novih dana.

Fondacija koja je prošle nedelje ustanovljena ima za cilj da unapređuje i brani ideje za koje je živio.

radio i umro pokojni Dr. Evatt.

U sledećem broju objavićemo opširnu biografiju ovog **VELIKOG ČOVEKA**. Verovatnom najvećeg kojeg je rodila ova zemlja Australija

Bogoljub Samardžić

Visoke uzvanice na inauguraciji memorijalnog fonda Herberta Evetta potpisale su se na zvaničnom dokumentu o proglašenju Fonda. Upućujući srdačne pozdrave našim čitaocima, doseljenicima iz Jugoslavije, sve ličnosti su biranim rečima govorile o našoj domovini Jugoslaviji i o doprinosu naših doseljenika izgradnji i rastu Australije.

Na slikama naš glavni urednik sa vođom federalne opozicije Gosp. Bil Hajdenom, predsednikom sindikata Gosp. Bob Hokom i bivšim predsednikom vlade Australije Gosp. Vitlamom.

Fondacija HERBERT VERE EVATT

Pored početnog poklona u iznosu od 100.000 dolara kojeg je u ime vlade i naroda NSW priložio premijer NSW Gosp. Nevil Vren, Fondaciji je potrebna podrška i prilozi svih građana Australije.

Federalna vlada je u Foncaciju Ser Roberta Menzisa priložila iznos od 2 miliona i 250 hiljada dolara a u Memorijalni fond Dr. Evatta - **NI JEDNOG CENTA!**

Dr Evatt se borio za pravdu i istinu.

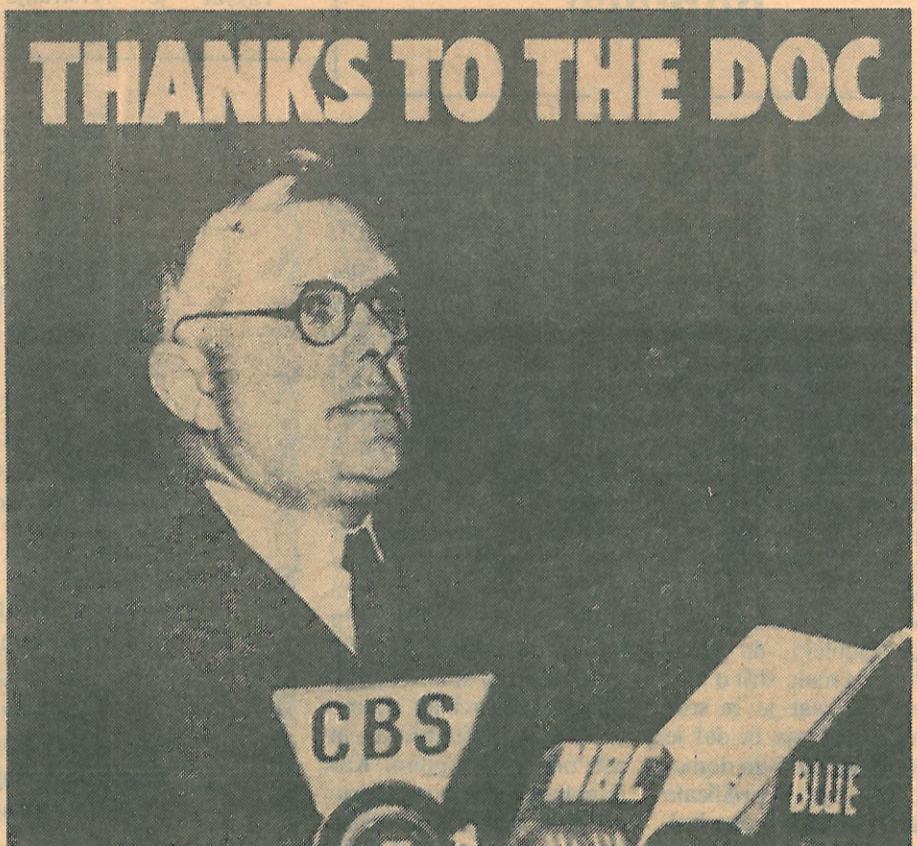
Ceo svoj život je posvetio - **ČOVEKU!**

Svaki Vaš cent biće iskorišten za nastavljanje dela velikog borca za pravdu i istinu.

Našim čitaocima, doseljenicima iz Jugoslavije, toplo preporučujemo da masovno (onako kako samo mi umemo) podrže ovaj fond.

Molimo da otečete uokvireni deo oglasa i Vaše priloge (poklone) sa otečkom pošaljete na naznačenu adresu.

Fondacija će obavestiti redakciju o svim priložima naših čitalaca, čija ćemo imena (ako to oni žele) objaviti u listu.

Herbert Vere Evatt thought learning was above politics. Everyone deserved the chance to acquire it.

And throughout his life, he often took the most practical approach to ensuring that this right was enjoyed.

He put his hand in his own pocket.

There are many Australian men and women, successful now, who can remember when times were tough and help was needed, that it was 'The Doc' who came to their aid, personally.

Today, many young Australians are being denied a chance to contribute to their country's future, for lack of the very assistance which Dr. Evatt used to freely offer.

So, in tribute to this eminent statesman, jurist, scholar, internationalist and great Australian, the Herbert Vere Evatt Memorial Foundation has been established to continue his good work.

A donation to the Foundation would be the most practical way to remember him or say thanks.

Neville Wran
Neville Wran. Premier New South Wales.

Your financial support will enable the Foundation to achieve its aims of fostering the education and advancement of young Australians, developing an awareness and pride in Australian history, and of promoting better understanding of Australia's role in international relations.

A LOT OF AUSTRALIANS WERE GIVEN A CHANCE TO ACQUIRE LEARNING. WITH YOUR HELP, HIS MEMORIAL FOUNDATION WILL CONTINUE THAT GOOD WORK.

To the Secretary, Herbert Vere Memorial Foundation Incorporated, Suite 2, NZV Building, Northbourne Avenue, Canberra City, ACT 2601.

Please find enclosed my donation of \$..... to help continue The Doc's work.

I am interested in leaving part, or whole, of my estate to the Foundation. Please send details.

I am interested in making a regular contribution. Please send details.

My name is

My address is.....

Postcode Telephone

Donations can be left at any branch of the Commonwealth Bank.